

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱՀՈԳԵՔԱՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՀԱՐՄԱՐԵՑՈՒՄՆԵՐ

«ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ 2»

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳԻՐՔ-ՏԵՏՐԻ

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

ՈՒՍՈՒՑՉԻ ՀԱՄԱՐ

Երևան-2024

ՀՏԴ
ԳՄԴ

Օրդյան Ն. Ա., Պետրոսյան Ս. Ս., Օհանյան Հ. Վ., Ուսումնական նյութերի հարմարեցումներ: «Տեխնոլոգիա 2»: Աշխատանքային գիրք-տետրի մեթոդական ուղեցույց ուսուցչի համար, Հանրապետական մանկավարժահոգեբանական կենտրոն, Եր.: Էդիթ Պրինտ, 2024. - 24 էջ

Ձեռնարկը երաշխավորվել է ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի 29.02.2024 թվականի 284-Ա/2 հրամանով որպես ուսումնական նյութ:

Ձեռնարկը հրատարակության է երաշխավորվել Խ. Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի Հատուկ և ներառական կրթության ֆակուլտետի խորհրդի կողմից:

Մասնագիտական խմբագիր՝ մ. գ. թ., դոցենտ Ա. Հ. Սվաջյան

Գրախոսներ՝

Մանկավարժական գիտությունների թեկնածու, պրոֆեսոր Հովյան Գ. Ռ.

Մանկավարժական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ Սարատիկյան Լ. Հ.

Հեղինակներ՝

Օրդյան Ն. Ա., տեխնիկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ

Պետրոսյան Ս. Ս.

Օհանյան Հ. Վ.

Համակարգչային ձևավորում՝ Ստեփանյան Ա. Ռ., Դավթյան Հ. Լ.

Խմբագիր՝ Սարգսյան Հ. Ա.

Սույն ուղեցույցի նպատակը հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների երկրորդ դասարանի «Տեխնոլոգիա 2» աշխատանքային գիրք-տետրի կիրառության գործընթացում ուսուցիչներին մեթոդական աջակցության տրամադրումն է:

ISBN

Տպաքանակը՝ 150 օրինակ

ՀՏԴ

ԳՄԴ

© Հանրապետական մանկավարժահոգեբանական կենտրոն, 2024

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	4
ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐԻ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐ	5
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ	23

ՆԱԽԱԲԱՆ

Սույն մեթոդական ուղեցույցը մշակված է «Տեխնոլոգիա 2» աշխատանքային գիրք-տետրին կից առաջադրանքների մեթոդական սկզբունքների, կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների համար դրանց իրականացման առանձնահատկությունների մեկնաբանման և արդյունավետ կիրառումն ապահովելու նպատակով:

Աշխատանքային գիրք-տետրը ներառում է առաջադրանքներ, որոնք համապատասխանում են հանրակրթական դպրոցի «Տեխնոլոգիա» առարկայի 2-րդ դասարանի աշխատանքային տետրի տրամաբանությանը, ընդգրկում են դասընթացի բոլոր թեմաները և կարող են իրականացվել սովորողների կողմից ինչպես ուսուցչի ուղղորդմամբ կամ աջակցությամբ, այնպես էլ՝ ինքնուրույն: Այս աշխատանքային գիրք-տետրը սովորողներին հնարավորություն կընձեռի ավելի լավ հասկանալ, կրկնել և ամրապնդել դասընթացի նյութը, փորձել սեփական ուժերն ինչպես պարզ, այնպես էլ ավելի բարդ առաջադրանքներ կատարելիս:

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐԻ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐ

Առաջադրանք 1. Ծանոթացի՛ր նյութերին: Գծով միացրո՛ւ նյութը համապատասխան գամբյուղին:

Առաջին դասին ուսուցիչը ներկայացնում է Տեխնոլոգիայի դասերին գործածվող նյութերի տեսակները: Նա ցույց է տալիս 2-րդ էջի նկարը և դիմում աշակերտներին. «Տեխնոլոգիայի դասերին մենք կօգտագործենք հետևյալ նյութերը. բնական նյութեր՝ տերևներ, սերմեր, ճյուղեր, կոն, կաղին, վայրի շագանակ և այլն, գրենական պիտույքներ՝ թուղթ, մատիտներ, սոսինձ, ծեփոն, արհեստական նյութեր՝ ֆոամիրան, փայլաթիթեղ, մանածագործական նյութեր՝ կտոր, թել: Ուշադիր ուսումնասիրեք «Տեխնոլոգիա» առարկայի աշխատանքային գիրք-տետրի 3-րդ էջի նկարը: Ձախ կողմում պատկերված են իմ կողմից թվարկված նյութերը, իսկ աջ կողմում՝ նյութերի ընդհանրական անվանումով գամբյուղներ: Նայե՛ք նկարին և մատիտով միացրե՛ք նյութը համապատասխան գամբյուղին»:

Այս դասին ուսուցիչը երեխաների հետ վերհիշում է առաջին դասարանում բնական նյութերից աշխատանքների կատարման հաջորդականությունը. «Երեխանե՛ր, եկեք վերհիշենք տերևների չորացման հաջորդական քայլերը: Ձեր հավաքած տերևները կարող եք չորացնել՝ որևէ գրքի մեջ տեղադրելով այն և գրքի վրա որևէ ծանր առարկա դնելով: Բնական նյութերից մենք կպատրաստենք ապլիկացիաներ: Երեխանե՛ր, ի՞նչ է ապլիկացիան. այն դեկորատիվ արվեստի տեխնիկա է, որը ենթադրում է տարբեր նյութերից (թուղթ, կտոր, կաշի, չորացրած տերևներ, ծաղիկներ և այլն) որոշակի եզրագծով կտրված պատկերների ամրացումը որոշակի հիմքի, օրինակ՝ թղթին: Ապլիկացիայի տեխնիկայով կարելի է ներկայացնել որևէ իր, կերպար, կամ տարբեր պատկերների պարզ համադրություն՝ կոմպոզիցիա: Չորացրած տերևներն ու ծաղիկները մենք թղթին

կամրացնենք սոսնձով: Դրա համար տերևի վրա պետք է մի քիչ սոսինձ քսել, տերևը զգուշորեն տեղադրել թղթի հարթությանը, վրան մեկ այլ թուղթ դնել և մի փոքր սեղմել: Այդպես բոլոր մասնիկները սոսնձելուց հետո հարկավոր է աշխատանքը թղթով ծածկել և վրան որևէ ծանր իր դնել, օրինակ՝ գիրք: Այդպես պետք է թողնել մի քանի ժամ, մինչև չորանա»:

Առաջադրանք 2.

- ա) Շոշափի՛ր տարբեր նյութեր՝ թուղթ, ծեփամածիկ, սեղան, գրիչ, ռետին, պայուսակ և այլն: Ի՞նչ ես զգում: Ո՞րն է դրանցից ավելի ծանր, իսկ ո՞րը՝ թեթև: Ո՞րն է փափուկ, իսկ ո՞րը՝ կոշտ:**
- բ) Նայի՛ր շուրջդ, անվանի՛ր/ցո՛ւյց տուր ծանր և թեթև, փափուկ և կոշտ առարկաները:**
- գ) Յուրաքանչյուր վանդակի մեջ գրի՛ր այն հատկությունները, որոնք բնորոշ են տվյալ նյութին:**

Սա հետազոտական աշխատանք է, որի նպատակն է սովորողների մոտ ձևավորել գիտելիքներ նյութերի հատկությունների մասին: Առաջադրանքը կատարելու համար ուսուցիչը պետք է երեխաներին բաժանի յուրաքանչյուր նյութից մի նմուշ՝ քար, թուղթ, ծեփոն, փայտ, բամբակ, թել:

ա) Ուսուցիչը բացատրում է, թե ինչ է նյութի հատկությունը: Նա բերում է տարբեր օրինակներ, օրինակ՝ թվարկում է ծանր և թեթև առարկաներ: Առաջարկում է սկզբում վերցնել թուղթը և շոշափել: Նա դիմում է աշակերտներին. «Երեխանե՛ր, ի՞նչ եք զգում, երբ շոշափում եք թուղթը: Այն հարթ է և թեթև: Հիմա վերցրե՛ք քարը, շոշափեք և ասացե՛ք. ինչպիսի՞ն է քարը թղթի համեմատությամբ՝ ծա՞նր, թե՞ թեթև, հա՞րթ, թե՞ խորդուբորդ: Հիմա հերթով շոշափեք ձեր սեղանի վրա գտնվող բոլոր նյութերը և ասացեք, թե դրանցից որն է ավելի ծանր: Նյութերը միմյանցից կարող են տարբերվել նաև ուրիշ

հատկություններով, օրինակ՝ դրանք կարող են լինել փափուկ և կոշտ: Հիմա ձեզ մոտ գտնվող նյութերը համեմատեք ըստ այդ հատկանիշի՝ դրանցից ո՞րն է փափուկ, իսկ ո՞րը՝ կոշտ»:

բ) Ուսուցիչն առաջարկում է երեխաներին թվարկել ծանր և թեթև, փափուկ և կոշտ առարկաները: Կարելի է կազմակերպել խաղ. ուսուցիչն անվանում է որևէ իր և աշակերտներին առաջարկում անվանել դրանից ավելի ծանր իրեր: Այսպիսով, նրանք հերթով պետք է ասեն ավելի ծանր իրերի անվանումներ:

գ) Տետրի համապատասխան մասում երեխաները մատիտով գրում են նկարված նյութերին բնորոշ հատկությունները:

Առաջադրանք 3. Ասա՛, ո՞ր առարկաներն են ավելի հեշտ ձևափոխվում՝ դեֆորմացվում: Որո՞նք են մնում անփոփոխ (Հավելված 1):

Այս առաջադրանքը նախորդի տրամաբանական շարունակությունն է, որը նույնպես հետազոտություն է: Առաջադրանքն ամրապնդում է սովորողների գիտելիքները նյութերի հատկությունների վերաբերյալ, այն առաջին հերթին զարգացնում է երեխայի տեսողական ընկալումը, ուշադրությունը: Առաջադրանքը բաղկացած է երկու մասից՝ ա և բ:

ա) Առաջադրանքի սկզբնական մասը կատարվում է հավելված 1-ի օգնությամբ. հավելվածից մկրատով կտրվում են նյութերի նկարները և սոսնձվում աղյուսակի համապատասխան մասում: Առաջարկում ենք աշխատանքը կազմակերպել զույգերով: Եթե ԿԱՊԿ ունեցող սովորողը դժվարանա մկրատով կտրել, ապա նա կկատարի միայն սոսնձման աշխատանքը: Հարկավոր է աշխատանքը կատարելուց առաջ ԿԱՊԿ ունեցող սովորողին հնարավորություն տալ շոշափելով ծանոթանալ տարբեր նմուշների առանձնահատկություններին, հետո միայն կատարել առաջադրանքը:

բ) Ուսուցիչը դասարանում կազմակերպում է քննարկում նյութերի մասին՝ հարցնելով՝ արդյո՞ք հնարավոր է ցանկացած նյութից ամեն ինչ պատրաստել:

Առաջադրանք 4. Օգտվելով նկարից՝ հաջորդ էջի վրա շորացրած տերևները սոսնձելով պատրաստի՛ր ապլիկացիա: Կարող ես ընտրել պատկերներից մեկը կամ մի քանիսը:

Այս առաջադրանքը կարևոր է մանր շարժունակության զարգացման առումով: Առաջադրանքի նպատակն է երեխաների մոտ ձևավորել պարզ աշխատանքներ կատարելու որոշակի հմտություններ: Նկարում տրված են աշնանային տերևներից պարզ ապլիկացիաների նմուշներ, որոնք պատկերում են ծանոթ կենդանիներ և միջատներ: Առաջադրանքը բաղկացած է երկու մասից: Առաջին մասում հարկավոր է ընտրել դրանցից մեկը և, նկարին նայելով, տետրի հաջորդ էջում հատկացված մասում տերևները սոսնձելով՝ պատրաստել ապլիկացիա: Այս առաջադրանքը կատարելիս կարող է հարկ լինի որոշ տերևներ մկրատով կտրել: Այդ դեպքում ԿԱՊԿ ունեցող սովորողին կարող է օգնել դասընկերը: Աշխատանքն ամբողջովին ավարտելուց հետո տետրի էջը կտրվում է և պատրաստի աշխատանքը պահվում թղթապանակում:

Առաջադրանք 5. Չորացրած տերևներով և սոսնձով պատրաստի՛ր նկարում պատկերված կոմպոզիցիան: Կարող ես սոսնձել անմիջապես նկարի վրա:

Առաջադրանքի երկրորդ մասում առաջարկվում է, արդեն մեկից ավելի կերպարներ օգտագործելով, պատրաստել բարդ ապլիկացիա: Աշխատանքը կատարվում է՝ տետրի նկարի վրա տերևները սոսնձելով: Նախորդ առաջադրանքի նման այս դեպքում ևս աշխատանքն

ամբողջովին ավարտելուց հետո տետրի էջը կտրվում է և պատրաստի աշխատանքը պահվում թղթապանակում:

Առաջադրանք 6. Ծեփոնից խճանկար: Ծեփոնի և տարբեր սերմերի օգնությամբ ձևավորի՛ր պատկերը և ստացի՛ր գեղեցիկ նախշ:

Առաջադրանքը կատարելու համար հարկավոր են տարբեր բույսերի սերմեր և ծեփոն: Այս առաջադրանքի համար ևս նախատեսված է նախօրոք էջը մկրատով կտրել, քանի որ պատրաստի վիճակում այն ծավալուն է լինելու: Պատրաստի աշխատանքը մյուսների հետ կպահվի թղթապանակում: Պատկերը բաժանված է համաչափ մասերի, որոնցից յուրաքանչյուրի մեջ տարբեր գույների սերմերը ծեփոնով ամրացնելով՝ կարելի է ստանալ գեղեցիկ նախշ: Աշխատանքի համար հարկավոր է նախապատրաստել տարբեր գույների սերմեր (արևածաղկի, դդմի և այլն), ինչպես նաև ձավարեղեն՝ բրինձ, հնդկաձավար, ոսպ, վարսակի փաթիլներ և այլն: Նախշի տարբեր հատվածներում կարելի է քսել տարբեր գույների ծեփոն, ինչը լրացուցիչ երանգ կհաղորդի պատրաստի նախշին:

Առաջադրանքի նպատակն է նպաստել երեխաների մանր շարժողականության զարգացմանը, ձևավորել պարզ աշխատանքներ կատարելու հմտություններ:

Առաջադրանքը նախընտրելի է կազմակերպել զույգերով՝ դասարանի մյուս աշակերտների հետ: Ուսման դժվարություններ ունեցող երեխան, թղթի վրա հարթեցնելով, կամրացնի ծեփոնը, իսկ դասընկերը կօգնի ամրացնել սերմերը:

Առաջադրանք 7. Հավաքի՛ր բնական նյութեր՝ կաղին, կոն, տերևներ, ճյուղեր, սերմեր: Նայի՛ր նկարին և վերհիշի՛ր դրանց անվանումները: Ո՞ր ծառերից են դրանք ստանում: Նայի՛ր նկարին և մատիտով միացրո՛ւ ծառը և դրա սերմը:

Առաջադրանքը միջառարկայական կապ ունի «Ես և շրջակա աշխարհը» դասընթացի հետ: Այս առաջադրանքը զարգացնում է երեխաների վերլուծական մտածողությունը, ուշադրությունը: Նպատակն է ամրապնդել սովորողների գիտելիքները ծառերի մասին: Բերված են 2 աղյուսակներ, որոնցից մեկում նկարված են ծառեր, իսկ մյուսում՝ այդ ծառերի պտուղները՝ խառը հաջորդականությամբ: Հարկավոր է մատիտով միացնել ծառը և դրա սերմը: Առաջադրանքը կառուցված է ԿԱՊԿ ունեցող սովորողներին հարմարեցված տարբերակով. ծառերի նկարներն ընտրված են այնպես, որ նկարում երևում են տվյալ ծառի պտուղները: Առաջադրանքը զարգացնում է սովորողների ուշադրությունը և վերլուծական մտածողությունը:

Առաջադրանք 8. Հետազոտական աշխատանք: Հավաքի՛ր կոներ և դրանցով փորձ կատարի՛ր: Եթե քո հավաքած կոները շատ բացված են, ապա կարող ես դրանք դարձնել փակված՝ կես ժամ թողնելով ջրի մեջ:

Առաջադրանքն ունի հետազոտական բնույթ: Այն սովորողների մոտ ձևավորում է հետազոտություններ կատարելու նախնական ունակություններ, զարգացնում է ուշադրությունը և դիտողականությունը:

Առաջադրանք 9. Ծեփոնից և բնական նյութերից կերպարներ (կենդանիներ):

ա) Ոզնի: Նշված հաջորդական քայլերով պատրաստի՛ր ոզնի: Կարող ես նաև ծեփոնից մրգեր պատրաստել և դնել ոզնու վրա:

բ) Արմավենի: Նկարում պատկերված քայլերի հաջորդականությամբ պատրաստի՛ր արմավենի կոնից և ծեփոնից:

գ) Կրիա: Նկարում պատկերված քայլերի հաջորդականությամբ պատրաստի՛ր կրիա վայրի շագանակից և ծեփոնից:

Առաջադրանքը բաղկացած է երեք մասից, որոնցից յուրաքանչյուրը կատարելու համար հարկավոր է նախապատրաստել տարբեր գույների ծեփոն, կոներ և վայրի շագանակներ: Առաջադրանքներից առաջին երկուսի համար հարկավոր է նախապատրաստել փակված կոներ (նախորդ առաջադրանքի քայլերով):

Այս առաջադրանքի նպատակն է ձևավորել գիտելիքներ տարբեր կենդանիների և ծառատեսակների մասին, զարգացնել ուշադրությունը, պատկերացումը, ստեղծագործական ունակությունները: Այն զարգացնում է նաև մանր շարժունակությունը, ձևավորում տարրական աշխատանքային հմտություններ:

Եթե երեխան դժվարանա կատարել այս առաջադրանքը, ուսուցիչը կարող է ընդգրկել նաև դասարանի մյուս աշակերտներին: ԿԱՊԿ ունեցող երեխան կարող է կոները նախապատրաստել՝ նախօրոք դրանք թրջելով, որպեսզի փակվեն, ինչպես նաև ծեփոնից որոշ պարզ մասերը պատրաստել, իսկ դասընկերը կհավաքի պատկերը: Այսպիսով, ուսման դժվարություններ ունեցող երեխան կունենա ավարտուն աշխատանք:

Առաջադրանք 10. Ծեփոնից տնակ: Ծեփոնից պատրաստի՛ր տարբեր երկարության բարակ ձողեր և նկարի օգնությամբ հավաքի՛ր տնակ (Հավելված 2):

Այս առաջադրանքները ավարտուն վիճակում ծավալուն են լինելու, դրա համար առաջարկվում է էջը նախօրոք մկրատով կտրել: Հավելված 2-ից մկրատով կտրվում է գծապատկերը, որը համապատասխանում է տնակի տարբեր մասերի չափերին: Մասերը միմյանցից տարբերելու համար գծապատկերն արված է տարբեր գույներով՝ տանիքի մասերը կարմիր են, պատերը՝ մոխրագույն, պատուհանը՝ նարնջագույն, դուռը՝ դարչնագույն: Ծեփոնի կտորները սեղանի վրա գլորելով՝ երեխան պատրաստում է բարակ ձողեր, դրանք դնում գծապատկերի համապատասխան գույնի վրա և ծեփոնի համար նախատեսված հատիչով կտրում անհրաժեշտ չափով: Գունավոր ծեփոնի կտորները զգուշորեն դնում է տետրում նկարված տնակի համապատասխան մասերի վրա (տնակը ևս նույն գույներով է գունավորված՝ հեշտ կողմնորոշվելու համար) և, մատներով սեղմելով, ամրացնում: Այս առաջադրանքը ձևավորում է պարզ սխեմաներ կարդալու և պարզ աշխատանքներ կատարելու հմտություններ, զարգացնում պատկերացումը, նպաստում երեխաների մանր շարժունակության զարգացմանը:

Առաջադրանք 11. Ծեփոնից բաժակ: Պատրաստի՛ր ծեփոնից բաժակ նկարում պատկերված քայլերի հաջորդականությամբ:

Առաջադրանքը կատարելու համար հարկավոր է ունենալ որևէ գույնի ծեփոն (օրինակում բերված է դարչնագույնը): Պատրաստման հաջորդական քայլերը մանրամասն ներկայացված են առաջադրանքում:

Այս առաջադրանքի նպատակն է զարգացնել մանր շարժունակությունը, ձևավորել պարզ աշխատանքներ կատարելու հմտություններ:

Առաջադրանքը նախընտրելի է կազմակերպել զույգով: ԿԱՊԿ ունեցող երեխան կարող է ծեփոնից բարակ ձողերը գլորել, իսկ դասընկերը կօգնի մասերը միմյանց ամրացնելով ամբողջացնել բաժակը:

Առաջադրանք 12. Ծեփոնով պատրաստի՛ր տարածական կոմպոզիցիա: Քո պատրաստած պինգվինը կարող ես պահել դասարանի անկյունում:

Առաջադրանքը կատարելու համար անհրաժեշտ է ունենալ երեք գույնի ծեփոն՝ սև, սպիտակ և դեղին: Պատրաստման հաջորդական քայլերը մանրամասն ներկայացված են առաջադրանքում:

Այս առաջադրանքի նպատակն է նպաստել երեխաների մանր շարժունակության զարգացմանը, ձևավորել պարզ աշխատանքներ կատարելու հմտություններ:

Նախորդ առաջադրանքի նման այս առաջադրանքը ևս նախընտրելի է կազմակերպել զույգերով՝ դասարանի մյուս աշակերտների հետ: ԿԱՊԿ ունեցող երեխան կարող է ծեփոնից պինգվինի առանձին մասերը պատրաստել, իսկ դասընկերը կօգնի մասերը միմյանց ամրացնելով ամբողջացնել կերպարը:

Առաջադրանք 13. Թղթից խճանկար: Նկարի վրա հավաքիր խճանկար նշված քայլերով:

Այս առաջադրանքը ևս ավարտուն վիճակում ծավալուն է լինելու, դրա համար հարկ է նախօրոք էջը մկրատով կտրել: Աշխատանքը կատարելու համար հարկավոր է ունենալ նկարի պատկերների գույներին համապատասխան գունավոր թղթեր (երեխայի

ցանկությամբ կարելի է գույները փոխել): Նկարի վրա կան բազմաթիվ սպիտակ շրջաններ, որոնց վրա պետք է սոսինձ քսել և գունավոր թղթերի պատռված մասնիկները սոսնձել դրանց վրա: Առաջադրանքի նպատակն է նպաստել երեխաների մանր շարժողականության զարգացմանը, ձևավորել պարզ աշխատանքներ կատարելու հմտություններ:

Առաջադրանք 14. Անձեռոցիկներով խճանկար: Սպիտակ անձեռոցիկի կտորները պատռի՛ր, ձեռքով ճմռթի՛ր, գնդիկներ պատրաստի՛ր, ապա դրանք սոսնձի՛ր նկարի սպիտակ մասերում: Արդյունքում կստանաս ձմեռային տեսարանի խճանկար:

Աշխատանքը նպաստում է մանր շարժունականության զարգացմանը, ձևավորում պարզ աշխատանքներ կատարելու հմտություններ: Այն կատարելու համար հարկավոր է ունենալ սպիտակ անձեռոցիկներ, սոսինձ և վրձին: Տետրի էջը պետք է նախօրոք մկրատով կտրել, անձեռոցիկը պատռելով՝ մանր կտորներ ստանալ և, ձեռքերի մեջ ճմռթելով ու գլորելով, գնդիկներ պատրաստել: Նկարի սպիտակ մասերում վրձնով պետք է սոսինձ քսել և թղթյա գնդիկները սոսնձել նկարին: Եթե երեխան դժվարանա ամբողջ առաջադրանքն ինքնուրույն կատարել, ապա կարելի է աշխատանքը կազմակերպել զույգով կամ խմբով:

Առաջադրանք 15. Ամանորի բացիկ (Հավելված 3):

Առաջադրանքը կատարվում է հավելված 3-ի օգնությամբ: Կտրվում է բացիկի հիմքը, որի վրա նշված է ծալելու գիծը: Հավելվածում կա նաև եղևնու նկար, որը համաչափ պատկեր է, և պետք է ձևավորել: Սկզբում կտրվում է ուղղանկյունաձև թղթի կտորը, որը նշված տեղից ծալվում է և վրայի եզրագծով կտրվում: Ստացված եղևնու պատկերը սոսնձվում է բացիկի վրա, որից հետո կարելի է

մատիտով աստղեր կամ ձյան փաթիլներ նկարել և ամբողջովին ձևավորել բացիկը:

Առաջադրանք 16. Երկրաչափական պատկերներով ապլիկացիաներ: Հավելվածից մկրատով կտրի՛ր տարբեր գույների երկրաչափական պատկերները և սոսնձի՛ր նկարի համապատասխան տեղերում: Ի՞նչ պատկերներ ստացար, անվանի՛ր դրանք: Թվարկի՛ր երկրաչափական պատկերների անվանումները (Հավելված 4):

Այս առաջադրանքն ամրապնդում է երկրաչափական պատկերների մասին գիտելիքները, զարգացնում ուշադրությունը, երևակայությունը, պատկերացումը, ձևավորում պարզ աշխատանքներ կատարելու հմտություններ: Բոլոր պատկերները կառուցվում են եռանկյան, քառանկյան և շրջանի օգնությամբ: Առաջադրանքը կատարելու համար ԿԱՊԿ ունեցող երեխային դասընկերը կօգնի ճիշտ դասավորել մասերը՝ պատկերները ստանալու համար:

Առաջադրանք 17. Հավելվածից մկրատով կտրտի՛ր պատկերի մասերը և սոսնձի՛ր համապատասխան տեղերում (Հավելված 5):

Այս առաջադրանքը ևս ամրապնդում է երկրաչափական պատկերների մասին գիտելիքները, զարգացնում ուշադրությունը, երևակայությունը, պատկերացումը, ձևավորում պարզ աշխատանքներ կատարելու հմտություններ: Ի տարբերություն նախորդ առաջադրանքի՝ այս առաջադրանքը հավաքվում է տեսրում նկարված նկարի վրա՝ հավելվածից կտրված մասնիկները սոսնձելով:

**Առաջադրանք 18. Չինական գլուխկոտրուկ (Թանգրամ):
Թանգրամի մասնիկների օգնությամբ հավաքի՛ր պատկերները
(Հավելված 6):**

Առաջադրանքի կատարման համար սովորողը հավելվածից մկրատով կտրում է չինական գլուխկոտրուկի մասնիկները և շարում նկարի կողքին՝ ստանալով նկարում բերված պատկերը: Կարելի է գլուխկոտրուկի մասերը սոսնձել հաստ ստվարաթղթի վրա, հետո կտրել եզրագծով: Այս առաջադրանքը ևս ամրապնդում է գիտելիքները երկրաչափական պատկերների մասին, զարգացնում ուշադրությունը, երևակայությունը, պատկերացումը և տրամաբանությունը:

**Առաջադրանք 19. Թղթյա կառուցվածքներ: Մկրատով կտրի՛ր
կիսաշրջանները և դրանցով հավաքի՛ր պատկերը: Ասա՛, ի՞նչ
ստացար (Հավելված 7):**

Այս առաջադրանքը նման է նախորդին. սովորողը հավելվածից մկրատով կտրում է պատկերի մասերը և, դրանք շարելով, ստանում է պատկեր: Սակայն այս դեպքում մասերը սոսնձվում են տետրի մեջ: Ինչպես նախորդ առաջադրանքները, այս առաջադրանքը ևս ամրապնդում է գիտելիքները երկրաչափական պատկերների մասին, զարգացնում ուշադրությունը, երևակայությունը, պատկերացումը և տրամաբանությունը: Եթե ԿԱՊԿ ունեցող երեխան դժվարանա ամբողջովին ինքնուրույն կատարել առաջադրանքը, ապա դասընկերը կօգնի նրան որոշ աշխատանքներում, օրինակ՝ հավելվածից պատկերները եզրագծով կտրելով:

Առաջադրանք 20. Դասընկերոջդ հետ միասին պատրաստի՛ր քառակուսի թղթեր՝ օրիգամի ծալելու համար:

Այս առաջադրանքը կատարելու համար անհրաժեշտ է ունենալ թղթի կտորներ: Ուսուցիչն ասում է, որ հարկավոր է թուղթը դարձնել քառակուսի: Նա սովորողներին հիշեցնում է, որ քառակուսու բոլոր կողմերը հավասար են, հետևաբար քառակուսի ստանալու համար հարկավոր է թուղթն անկյունագծով ծալել՝ ինչպես ցույց է տրված նկարում:

Այս առաջադրանքը ևս ամրապնդում է գիտելիքները երկրաչափական պատկերների մասին, զարգացնում ուշադրությունը, երևակայությունը, պատկերացումը, ձևավորում պարզ աշխատանքներ կատարելու հմտություններ:

Առաջադրանք 21. Քառակուսի թուղթը ծալի՛ր նկարում նշված հաջորդականությամբ:

Առաջադրանքը կատարելու համար անհրաժեշտ է ունենալ քառակուսի կտրված գունավոր թղթի կտորներ: Հարկավոր է նկարին նայելով ծալել այդ թղթի կտորները: Առաջադրանքի նպատակն է նպաստել մանր շարժունակության զարգացմանը: Երեխաների մոտ զարգանում է պատկերացումը, նրանք սովորում են նկարում պատկերված սխեման ընթերցել: Դա նպաստում է տարածական պատկերացման զարգացմանը:

Առաջադրանք 22. Պատրաստի՛ր պարզ օրիգամիներ:

Այս առաջադրանքը կատարելու համար ևս անհրաժեշտ է ունենալ քառակուսի կտրված գունավոր թղթի կտորներ: Հարկավոր է նկարին նայելով ծալել դրանք և ստանալ առաջադրանքում պատկերված պարզ օրիգամիները: Առաջադրանքի նպատակն է նպաստել մանր շարժունակության զարգացմանը: Երեխաների մոտ

զարգանում է պատկերացումը, նրանք սովորում են նկարում պատկերված սխեման ընթերցել: Այս առաջադրանքի ժամանակ պատրաստված պարզ օրիգամիները հարկավոր են հաջորդ առաջադրանքը կատարելու համար:

Առաջադրանք 23. Օրիգամիներով կոմպոզիցիա: Նախորդ դասին պատրաստած օրիգամիներով հորինի՛ր կոմպոզիցիա, սուսնձի՛ր տետրի մեջ:

Առաջադրանքը կատարելու համար օգտագործվում են նախորդ դասին պատրաստած պարզ օրիգամիները՝ ծրար, օղապարիկ և եռանկյուն: Հարկավոր է դրանցով ստանալ գեղեցիկ կոմպոզիցիա՝ տետրի մեջ հատկացված մասում դրանք սուսնձելով:

Այս առաջադրանքը զարգացնում է ուշադրությունը, երևակայությունը, պատկերացումը, ձևավորում պարզ աշխատանքներ կատարելու հմտություններ:

Առաջադրանք 24. Թղթից պատրաստի՛ր համաչափ պատկերներ (Հավելված 8):

Առաջադրանքն ամրապնդում է գիտելիքները երկրաչափական պատկերների մասին, զարգացնում ստեղծագործական ունակությունները և երևակայությունը, ձևավորում պարզ աշխատանքներ կատարելու հմտություններ:

Հավելված 8-ից մկրատով առանձնացվում են տարբեր գույնի ուղղանկյուններ, որոնց վրա տարատեսակ գծերով նշված են ծալքի տեղը և պատկերի կտրման եզրագիծը: Այնուհետև ուղղանկյունաձև թղթերը ծալվում են և եզրագծով կտրվում: Երբ ծալված տեղը բացվում է, ստացվում է համաչափ պատկեր: Այսպես պատրաստում են տերև, սունկ, ծաղիկ:

Առաջադրանք 25. Համաչափ պատկերներով նախշ:

ա) Հավելվածից կտրի՛ր գունավոր քառակուսիները, դրանք ծալի՛ր նշված տեղերից և մկրատով կտրի՛ր նկարի եզրագծով: Ծալված մասը բացելով՝ կտեսնես համաչափ պատկեր՝ ծաղիկ կամ տերև: Դրանք միմյանց կողքի շարելով՝ ստացի՛ր գեղեցիկ նախշ:

բ) Գունավոր թղթերից պատրաստի՛ր քառակուսիներ, դրանք երկտակ ծալի՛ր, ծալված մասի վրա մատիտով գծի՛ր կամայական եզրագիծ և մկրատով կտրի՛ր: Բացի՛ր թուղթը և նայի՛ր ստացված պատկերը (Հավելված 9):

Այս առաջադրանքը նման է նախորդին, սակայն այս դեպքում սովորողը միևնույն պատկերից կտրում է մի քանիսը և դրանցից հավաքվում նախշ: Առաջադրանքի երկրորդ մասում երեխաներին առաջարկվում է հորինել համաչափ պատկեր՝ կամայականորեն եզրագծելով: Ուսուցիչը դիմում է աշակերտներին. «Երեխանե՛ր, այժմ թուղթը երկտակ ծալե՛ք, վրան կամայական եզրագիծ գծե՛ք և կտրե՛ք: Տեսնենք՝ ի՞նչ կստացվի»: Եզրագիծը գծելիս ուսուցման դժվարություններ ունեցող սովորողին կարող է կա՛մ ուսուցիչը ուղղորդել, կա՛մ օգնել դասընկերը:

Նմանատիպ առաջադրանքները երեխաների մոտ ձևավորում են ստեղծագործական ունակություններ, նպաստում տրամաբանության և երևակայության զարգացմանը:

Առաջադրանք 26. Համաչափ պատկերներով բացիկ: Հավելվածից առանձնացրո՛ւ ծաղկի և տերևի համար նախատեսված գունավոր թղթի կտորները, դրանք ծալի՛ր երկտակ, կտրի՛ր նկարի եզրագծով և հերթով սոսնձի՛ր բացիկի հիմքի վրա (Հավելված 10):

Առաջադրանքը կատարելու համար հավելվածում տրված են բացիկի գունավոր հիմքը և ծաղկի մասերին համապատասխան տարբեր գույների ուղղանկյունաձև թղթերը, որոնց վրա նշված են եզրագիծը և համաչափության առանցքը: Աշակերտը պետք է նախ հավելվածից մկրատով առանձնացնի բացիկի հիմքը և ուղղանկյունաձև թղթերը, ապա նշված առանցքներով ծալի և ծաղկի տերևի ու թերթիկների եզրագծով կտրի: Ստացված համաչափ մասերը սոսնձով ամրացվում են բացիկի հիմքին:

Նպատակահարմար է այս առաջադրանքը հանձնարարել որևէ տոնի նախօրեին: Կարելի է առաջարկել, որ երեխաները նաև մատիտով նախշեր ավելացնեն:

Առաջադրանք 27. Թղթից գունդ (Հավելված 11):

Այս առաջադրանքի կատարման համար հավելվածից մկրատով կտրվում են երկու տարբեր գույների շրջաններ, որոնց վրա շառավղի ուղղությամբ կտրվածք է արվում: Երկու շրջանները կտրվածքի մասով միմյանց մեջ մտցնելով՝ ստանում ենք տարածական իր՝ գունդ: Առաջադրանքը նպաստում է երեխայի մոտ երկրաչափական պատկերների մասին գիտելիքների ամրապնդմանը, տարածական պատկերացման և երևակայության զարգացմանը:

Եթե ԿԱՊԿ ունեցող երեխան չի կարողանում մկրատով կտրել, ապա դասընկերը հավելվածից կտրում է գնդերը, իսկ նա միմյանց է ամրացնում դրանք:

Առաջադրանք 28. Թելից և ստվարաթղթից խաղալիք «Ոսկե ձկնիկ»: Հավելվածից կտրի՛ր ձկնիկի պատկերը, այն սոսնձի՛ր ստվարաթղթի վրա, մկրատով կտրի՛ր եզրագծով, վրան գունավոր թել փաթաթի՛ր (Հավելված 12):

Առաջադրանքի նպատակն է երեխայի մոտ ձևավորել պարզ աշխատանքային գործողություններ կատարելու հմտություններ, զարգացնել մատների մկանները:

Առաջադրանքը կատարելու համար հարկավոր է ունենալ մոտավորապես 1 մետր երկարությամբ հաստ թել (նախընտրելի է՝ դեղին, նարնջագույն, կարմիր գույնի), 20 սմ երկարությամբ և 10 սմ լայնությամբ հաստ ստվարաթղթի կտոր: Հավելվածից հարկավոր է եզրագծով կտրել «ոսկե ձկնիկի» նկարը, այնուհետև այն սոսնձել ստվարաթղթի վրա և չորանալուց հետո նորից եզրագծով կտրել: Ստացված ձկնիկի վրա փաթաթվում է թելը՝ ինչպես նշված է նկարում:

Եթե երեխան չկարողանա ինքնուրույն կատարել առաջադրանքը, ապա մկրատով կտրելու աշխատանքը կարող է կատարել դասընկերը, իսկ ԿԱՊԿ ունեցող երեխան, հետևելով ընթացքին, կարող է օգնել սոսնձելիս և թելը փաթաթելիս:

Առաջադրանք 29. Աշխատանք թելերով: Թելից տիկնիկներ:

Այս առաջադրանքի նպատակն է երեխայի մոտ ձևավորել պարզ աշխատանքային գործողություններ կատարելու հմտություններ, զարգացնել մատների մկանները:

Առաջադրանքը կատարելու համար հարկավոր է ունենալ 10-11 մետր երկարությամբ որևէ գույնի հաստ թել, մոտ 30 սմ երկարությամբ մեկ այլ գույնի հաստ թել և 10 սմ երկարությամբ ու 6 սմ լայնությամբ հաստ ստվարաթղթից ուղղանկյունաձև նմուշ: Թելը փաթաթվում է ստվարաթղթին 40-50 անգամ՝ կախված թելի հաստությունից (որքան հաստ է թելը, այնքան կարելի է ավելի քիչ փաթաթել): Եթե այս

առաջադրանքը երեխան չկարողանա ինքնուրույն կատարել, ապա հիմնական աշխատանքը կարող է կատարել դասընկերը, իսկ ուսման դժվարություններ ունեցող երեխան, հետևելով ընթացքին, կարող է օգնել կապելու հանգույցները կամ պարզապես կատարել այն գործողությունները, որոնք կկարողանա:

Առաջադրանք 30. Նվերների տուփ: Հավելվածից մկրատով կտրի՛ր տուփի հիմքը, նշված տեղերից կտրվածքներ արա՛ւ և սոսնձի՛ր, ինչպես նշված է նկարում: Արդյունքում կունենաս գեղեցիկ տուփ նվերի համար: Քո պատրաստած տուփը կարող ես ձևավորել՝ վրան գունավոր թղթից տարբեր պատկերներ սոսնձելով (Հավելված 13):

Առաջադրանքը կատարվում է հավելվածի օգնությամբ: Հավելված 13-ում տրված է տուփի փովածքը: Հարկավոր է այն մկրատով կտրել եզրագծով, նշված 4 կողմերից կտրվածքներ անել և, գիրք-տետրում բերված հաջորդական քայլերով սոսնձելով, պատրաստել տուփ: Նախքան սոսնձելը տուփի փովածքը կարելի է ձևավորել գունավոր մատիտների օգնությամբ կամ այլ տեղից կտրված փոքր նկարներ սոսնձելով:

Այս առաջադրանքի նպատակն է երեխայի մոտ ձևավորել պարզ աշխատանքային գործողություններ կատարելու հմտություններ, զարգացնել մատների մկանները: Զույգերով աշխատանքը կնպաստի երեխայի մոտ համագործակցային հմտությունների ձևավորմանը:

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Տեխնոլոգիա: Երկրորդ դասարան/Ս. Հովսեփյան, Ա. Հարությունյան, Մ. Աղաջանյան, Լ. Վերդյան.- Եր.: Տիգրան Մեծ, 2020.- 68 էջ:
2. Технология. 2 класс: учебник/ Н.М. Конишева.-Смоленск: Ассоциация 21 век, 2019.- 160 стр.
3. Технология. Ручной труд. 2 класс: учеб. для общеобразоват. организаций, реализующих адапт. основные общеобразоват. программы / Л. А. Кузнецова. - М. : Просвещение, 2016. - 110 с.
4. Технология. Ручной труд. Методические рекомендации. 1-4 классы: учеб. пособие для общеобразоват. организаций, реализующих адапт. основные общеобразоват. программы / Л. А. Кузнецова. - М. : Просвещение, 2016. - 366 с.
5. <https://e-ipar.ru/ptitsy-iz-plastilina/pingvin>
6. <https://www.psixologicheskoezerkalo.ru/applikacii-iz-osennix-listev.html>
7. <https://www.learningthroughliterature.com/yarn-doll-tutorial/>

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՀԱՐՄԱՐԵՑՈՒՄՆԵՐ

«ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ 2»

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳԻՐՔ-ՏԵՏՐԻ

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

ՈՒՍՈՒՑՉԻ ՀԱՄԱՐ